

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Mrázkové a soudců JUDr. Vladimíra Fučíka a JUDr. Pavla Vlacha v právní věci

žalobce: **INTERIERY KOUPELEN s.r.o.**, IČO 26318644
sídlem Částkova 2743/20, 326 00 Plzeň
zastoupená advokátem Mgr. Ing. Tomášem Menčíkem
sídlem Žižkova 1737/52, 301 00 Plzeň

proti
žalovanému: **BAUING KV s.r.o.**, IČO 29414075
sídlem Plaská 622/3, 150 00 Praha 5 - Malá Strana
zastoupená advokátem JUDr. Vítem Lebedou
sídlem T. G. Masaryka 854/25, 360 01 Karlovy Vary

o zaplacení 353 938 Kč s příslušenství,

k odvolání žalobce proti usnesení Obvodního soudu proti Prahu 5 ze dne 8. února 2021, č.j. 6 C 425/2015-453,

takto:

- I. Usnesení soudu prvního stupně **se** v napadeném výroku II o nákladech řízení **mění** tak, že se žalovanému náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.
- II. Žalobci se náhrada nákladů odvolacího řízení **nepřiznává**.

Odůvodnění:

1. Shora uvedeným usnesením soud prvního stupně výrokem I zastavil řízení o zaplacení částky 353 938 Kč s příslušenstvím podle ust. § 106 odst. 1 o.s.ř., neboť věc má být projednána před rozhodci. Takto rozhodl za situace, kdy usnesením ze dne 15. 1. 2019, č. j. 6 C 425/2015-337, ve znění opravného usnesení ze dne 23. 1. 2019, č. j. 6 C 425/2015-343, zamítl námitku žalovaného, že věc má být projednána před rozhodcem s tím, že rozhodce Arbitrážní centrum, s.r.o., je typickým příkladem arbitrážního centra, které nelze považovat za nestrannou a nezávislou appointing authority, takovouto třetí osobu tudíž nelze považovat za transparentní. Městský soud v Praze jako soud odvolací usnesením ze dne 18. 3. 2019, sp.zn. 13 Co 64/2019, usnesení soudu potvrdil s odůvodněním, že rozhodčí doložka je absolutně neplatná dle § 588 o. z. pro absenci nezávislosti a nestrannosti osoby určující rozhodce, přičemž absence této nezávislosti a nestrannosti je dána tím, že jde o zástupce tzv. arbitrážního centra, jejichž podjatost je presumována, nikoli nezávislý a nestranný je z toho důvodu také rozhodce touto osobou určený. Obě tato usnesení zrušil Nejvyšší soud ČR rozhodnutím ze dne 18. 11. 2020, č. j. 23 Cdo 3972/2019-419, a to zejména s ohledem na vývoj judikatury směřující k dovození nikoli neplatnosti rozhodčích doložek v případě nikoli nezávislých a nestranných osob určujících rozhodce a také s ohledem na novou úpravu soukromého práva v občanském zákoníku (kdy již

Shodu s prvopisem potvrzuje Jan Hlavatý.

nelze na rozhodčí doložky uzavírané po 1. 1. 2014 aplikovat bez dalšího závěry dle usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 4. 2015, sp. zn. 26 Cdo 3662/2014, týkající se zobecnujícího hodnocení tzv. arbitrážních center a jejich vlivu na neplatnost rozhodčí doložky). Soud prvního stupně se tedy ve světle tohoto rozhodnutí věci znovu zabýval a na základě závazného názoru dovolacího soudu dospěl k závěru, že závěry vyjádřené v dřívější judikatuře Nejvyššího soudu ČR, např. sp.zn. 26 Cdo 3662/2014 týkají zobecnujících hodnocení tzv. Arbitrážních center a jejich vlivu na neplatnost rozhodčí doložky, nelze bez dalšího aplikovat na rozhodčí doložky uzavírané po 1. 1. 2014 (tato hodnocení bylo možné vztáhnout zejména na spotřebitelské smlouvy a často se zde jednalo o právnické osoby, které nebyly stálými rozhodčími soudy, zabývaly se organizováním rozhodčího řízení ad hoc, měly z této činnosti ekonomický prospěch a jako rozhodce opakovaně jmenovaly osoby, s nimiž měly dlouhodobé vztahy a poskytovaly jim servis při rozhodovací činnosti – viz usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 18. 11. 2020, č. j. 23 Cdo 3972/2019-419). Možnost určit rozhodce i jinak než přímým projevem vůle stran (např. prostřednictvím appointing authority), je v zákoně upravena v ust. § 19 odst. 4 z. r. ř. Žalobcem namítaná opakovanost zápisu totožných jmen do rozhodčích smluv (jako tomu bylo v tomto případě) ovšem bez dalšího nedokládá ekonomickou závislost rozhodce, neboť sama takováto opakovatelnost bez dalšího neznámá, že by rozhodce nemohl věc projednat a rozhodnout (viz např. usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 23. 1. 2018, sp. zn. 20 Cdo 4022/2017). S ohledem na tyto závěry tedy soud prvního stupně dospěl k závěru, že rozhodčí doložka je platná a věc má být projednána rozhodci.

2. Výrok o nákladech řízení odůvodnil soud prvního stupně ust. § 146 odst. 2 věta druhá o. s. ř., neboť strana, která dohodu zakládající pravomoc rozhodčího soudu nerespektuje a řešení vzniklého sporu svěří soudu, se vždy vystavuje riziku, že věc nebude před soudem projednaná, a proto zavinila, že řízení bylo zastaveno (viz také usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 25. 10. 2017, sp. zn. 23 Cdo 2148/2016). Žalovanému byla proto přiznána náhrada nákladů spojených se zastoupením advokátem za 11 úkonů právní služby po 9 740 Kč, 11 paušálních náhrad po 300 Kč, vše dle vyhl. č. 177/1996 Sb. a 21% DPH, celkem 133 632 Kč.
3. Proti výroku o nákladech řízení podal žalobce včas odvolání. Rekapituloval dosavadní průběh sporu a uvedl, že návrh podal nikoli u rozhodce, ale u soudu pod vlivem rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 10. 10. 2017, č. j. 64 Co 238/2017-280, kterým byl potvrzen rozsudek Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 30. 3. 2017, č. j. 41 C 89/2016-227. Žalobce se tak na moc soudní obrátil s ohledem na zásadu předvídatelnosti práva (legitimního očekávání). Citovanými rozhodnutími byl zrušen rozhodčí náleží vydaný rozhodcem JUDr. Davidem Petrilákem, určeným společností Arbitrážní centrum s.r.o., č. 15113001 v Karlových Varech dne 3. 2. 2016 ve věci žalobkyně BAUING KV s.r.o. proti žalované INTERIERY KOUPELEN s.r.o. o zaplacení částky 366 657 Kč s příslušenstvím. Jednalo se tedy o rozhodčí náleží, který byl vydán na základě řízení zahájeného ve smyslu dohody zakládající pravomoc rozhodčího soudu, rozhodčí doložky, zakotvené ve smlouvě. Soudy v daném řízení dovodily absolutní neplatnost sjednané rozhodčí doložky. Žalobce tak respektoval dřívější rozhodnutí soudů a žalobu podal u soudu. Poukázal na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR, sp.zn. 23 Cdo 2148/2016, kde tento soud shledal zavinění žalobkyně podle ust. § 146 odst. 2 o.s.ř. v případě žaloby podané u soudu, je-li rozhodčí doložka platná, za situace, kdy žalobce spoléhá na to, že žalovaný nenamítne, že má být věc projednána v rozhodčím řízení nikoli ovšem za situace, kdy je rozhodčí doložka neplatná, případně vůbec neexistuje. Za tohoto stavu, což je i případ souzené věci, nelze žalobce označit za viníka zastavení řízení, ukáže-li se až v průběhu sporu, že rozhodčí doložka byla platná. Navrhl, aby odvolací soud napadený nákladový výrok rozsudku změnil tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
4. Žalovaný navrhl potvrzení usnesení v napadeném výroku jako věcně správného. Poukázal na to, že ve věci zde projednávané rozhodčí doložky nebylo nikdy soudy konstatováno od podání žaloby v roce 2015, že je rozhodčí doložka neplatná. Naopak v jiných soudních řízeních bylo

konstatováno, že rozhodčí doložka je platná, např. v rozhodnutí Okresního soudu Karlovy Vary sp.zn. 19 C 292/2013, či rozsudku Krajského soudu v Plzni, sp.zn. 12 co 134/2014, tedy v rozhodnutích, která již žalovaný založil do spisu. Žalovaný od počátku sporu poukazoval na to, že rozhodčí doložka je platná, žalobce to však ignoroval. Žalobce se ani při podání žaloby nemohl řídit rozhodnutími, na která sám poukazuje, když tato byla vydána dávno potom. Navíc žalovaný tato rozhodnutí považuje za nezákonná, když z důvodu této nezákonnosti byla zastavena exekuce vykonatelného rozhodčího nálezu a žalovaný tak přišel nejen o rozhodcem přisouzenou částku, ale musel žalobci hradit i náklady řízení.

5. Odvolací soud přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně v napadeném výroku o nákladech řízení, aniž nařizoval jednání (§ 212, § 212a odst. 1,5 o.s.ř. a § 214 odst. 2 písm.e/ o.s.ř.) a dospěl k závěru, že odvolání je důvodné.
6. Zastavuje-li soud řízení, zabývá se při rozhodování o náhradě nákladů řízení nejprve tím, zda některý z účastníků zavinil, že řízení muselo být zastaveno. Je-li důvodem zastavení řízení chování žalobce, pak procesní zavinění je na jeho žalobce podle ust. § 146 odst. 2 věta první o. s. ř. Jestliže však vzal zpět návrh, který byl podán důvodně, pro chování žalovaného, je povinen hradit náklady řízení tento účastník (§ 146 odst. 2 věta druhá o.s.ř.). Zavinění se přitom zkoumá pouze z hlediska procesně právního, aniž by se posuzovala důvodnost nároku ve věci samé.
7. Výjimkou z této zásady je ust. § 150 o.s.ř., které stanoví, že z důvodů zvláště zřetele hodných nemusí soud výjimečně náhradu nákladů řízení zcela nebo zčásti přiznat. Při zkoumání, zda tu jsou důvody zvláštního zřetele hodné, soud přihlíží též k majetkovým, sociálním, osobním a dalším poměrům obou účastníků řízení, tedy nejen povinného, ale i oprávněného účastníka, soud má také přihlížet k tomu, **co vedlo k uplatnění nároku v soudním řízení**, k postojům účastníků v soudním řízení apod.
8. Soudu prvního stupně lze přisvědčit, že zavinění z výše naznačených hledisek je na straně žalobce, který podal žalobu k soudu, ač příslušným k projednání věci byl rozhodce. Odvolací soud se věcí zabýval z hlediska uvedených zákonných ustanovení a dospěl k závěru, že v daném případě je zcela namístě užití ust. § 150 o.s.ř. a zabývat se okolnostmi, které vedly k uplatnění nároku u soudu. V tomto směru lze poukázat na rozsáhlou a konstantní judikaturu Nejvyššího soudu ČR, kterou citoval již tento odvolací senát v rozhodnutí sp.zn. 13 Co 64/2019 následovně: „Nejvyšší soud se v minulosti opakovaně ve svých rozhodnutích zabýval otázkou výběru rozhodců na základě rozhodčích doložek uzavřených ve prospěch Arbitrážního centra s.r.o. se závěrem, že tento výběr, zcela totožný jako v souzené věci je netransparentní, proto je třeba rozhodčí doložku považovat za neplatnou, a to absolutně podle ust. § 588 o.z. Z bohaté a neměnné soudní judikatury odvolací soud odkazuje na aktuálně novější soudní rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR, např. rozhodnutí 20 Cdo 329/2017 ve spojení s rozhodnutím Ústavního soudu III. ÚS 1468/17, 20 Cdo 1348/2017, ve spojení s rozhodnutím Ústavního soudu sp.zn. I. ÚS 2939/17. Vzhledem k tomu, že otázka neplatnosti rozhodčích doložek týkající se Arbitrážního centra s.r.o. byla soudní judikaturou s konečnou platností vyřešena a k této problematice již není co dodat, odvolací soud se do podrobností nezabýval odvolacími námitkami žalované pro nadbytečnost.“ Teprve následně kasačním rozhodnutím Nejvyššího soudu ČR v této věci došlo ke změně právního názoru dovolacího soudu, který je v této právní věci závazný. Za tohoto stavu, když žalobce podal žalobu k soudu zcela v souladu s tehdy prosazovanými judikatorními závěry, jde o zcela legitimní postup, a právě tyto okolnosti vedly odvolací soud pro zcela mimořádnou aplikaci uvedeného ust. § 150 o.s.ř., neboť opačný postup by vzhledem k okolnostem případu nepřiměřenou tvrdostí. Konečně o postupném vývoji náhledu na uvedenou problematiku svědčí i to, že řízení je vedeno od roku 2015 a v podstatě po celou dobu je řešena předmětná otázka, tedy, zda má být věc projednána soudy či rozhodcem. Na tom nemůže nic změnit ani skutečnost, že oba účastníci odkazují na různá rozhodnutí jiných soudů, které také otázku příslušnosti posuzovaly s odchýlnými závěry. Konečně, poukazuje-li žalovaný na to, že rozhodnutí Okresního soudu v Karlových Varech, potažmo Krajského soudu

Shodu s prvopisem potvrzuje Jan Hlavatý.

v Plzni, nebyla v době podání žaloby ani vydána, odvolací soud uzavírá, že v tomto směru došlo zřejmě při sepisu odvolání žalobcem k pochybení, nicméně, již v samotném návrhu na vydání elektronického platebního rozkazu v této věci žalobce odůvodňuje podání žaloby u soudu rozhodnutím Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 26 Cdo 3662/2014, které se problematikou neplatnosti rozhodčí doložky zabývá se závěrem, že je-li třetí osobou, která má podle rozhodčí smlouvy (doložky) vybrat rozhodce (§ 7 odst. 1 zákona č. 216/1994 Sb.), právnická osoba, která není stálým rozhodčím soudem zřízeným na základě zákona, jež rozhodce jmenuje (již bez výslovného odkazu na interní dokumenty, ale podle stejných principů) z okruhu osob, s nimiž dlouhodobě spolupracuje, jejichž seznam i nadále vede a jejichž činnost organizačně a administrativně zajišťuje, nelze takto učiněný výběr rozhodce považovat za transparentní, což má za následek neplatnost rozhodčí doložky podle § 39 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění účinném do 31. 12. 2013 (srov. § 3028 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku).

9. Ze všech uvedených důvodů odvolací soud změnil usnesení soudu prvního stupně v nákladovém výroku podle ust. § 220 a § 221a o.s.ř.
10. O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle ust. § 142 odst. 1 a § 150 o.s.ř. ve spojení s ust. § 224 odst. 1 o.s.ř. Žalobce sice byl v odvolacím řízení procesně úspěšný, nicméně s ohledem na shora uvedené okolnosti věci by bylo naopak zcela nepřiměřenou tvrdostí, aby mu žalovaný hradil náklady odvolacího řízení, když k jejich nepřiznání vedly právě jen okolnosti odvolacím soudem aplikovaného ust. § 150 o.s.ř.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **není** dovolání přípustné.

Praha 15. dubna 2021

JUDr. Eliška Mrázková v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Jan Hlavatý.